Maria Häggman 5.11.2018

Eduskunnan suuri valiokunta
SuV@eduskunta.fi

Asia: U 45/2018 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista

1. Ehdotus neuvoston asetukseksi vuosia 2021—2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta
2. Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä (omien varojen päätös);
3. Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä
4. Ehdotus neuvoston asetukseksi yhteiseen yhdistettyyn yhteisöveropohjaan, Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään ja kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen käyttöön asettamisessa noudatettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä
5. Ehdotus neuvoston asetukseksi arvonlisäverosta kertyvien omien varojen lopullisesta yhdenmukaisesta kantomenettelystä annetun neuvoston asetuksen muuttamiseksi
6. Ehdotus Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission väliseksi toimielinten sopimukseksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta

STTK:n lausunto suurelle valiokunnalle EU:n budjettikehyksestä vuosille 2021-2027

- Rahoituskehyksen kokonaistaso pidettävä ennallaan
- Oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen kytkeminen rahoitukseen on kannatettavaa
- Rakenneuudistuksen tukiväline keskittää päätöksentekoa ja hämärtää vastuita
- Rahankäytön vastuullisuutta ja rahoituksen läpinäkyvyyttä parannettava
- EU:n oman rahoituksen kasvattaminen on kannatettava

STTK kiittää mahdollisuudesta lausua EU:n budjettikehyksestä vuosille 2021-2027.

Käyntiosoite:
Mikonkatu 8 A, 6. krs
0100 Helsinki
Postiosoite:
PL 421
00101 Helsinki

Puhelin: (vaihde)
(09) 131 521
Faksi:
(09) 652 367
Sähköposti:
etunimi.sukunimi@sttk.fi

www.sttk.fi

Maria Häggman 5.11.2018

Rahoituskehyksen kokonaistaso pidettävä ennallaan

Valtioneuvoston kanta komission ehdotukseen EU:n budjettikehyksestä vuosille 2021-2027 on STTK:n mielestä pääosin kannatettava. Komission ehdotuksessa talousarviota uudistetaan ja kohdistetaan ajankohtaisiin tarpeisiin. Uusia varoja ohjataan muun muassa puolustusyhteistyön kehittämiseen, muuttoliikkeeseen vastaamiseen sekä tutkimus- ja innovaatiotoimintaan.

STTK katsoo, että EU:n rahoituskehyksen kokonaistaso on järkevä pitää ennallaan, Brexitistä huolimatta, jotta EU:n painopisteiden toteutuminen turvataan.
STTK pitää ehdottoman tärkeänä, että rahoitus EU:n sosiaaliselle ulottuvuudelle turvataan uudistuksissa. Sosiaalirahaston rahoitus on pidettävä vähintään entisellä tasolla, sillä tarpeet tasata jäsenmaiden sosiaalisia eroja EU:n budjetin kautta ovat kasvaneet viime vuosina. Poliittiset erot ovat kasvaneet ja erkaantumista jäsenmaiden välillä on tapahtunut. Kehittyneiden hyvinvointivaltioiden, joissa työehtosopimusjärjestelmät tuovat turvaa työntekijöille sekä maiden, joissa turvarakenteet eivät ole kehittyneitä, välinen jako syvenee.

STTK haluaa korostaa, että EU:n arvo Suomelle on suurempi, kuin taloudellisilla mittareilla laskettu nettomaksuosuus. Suomi saa merkittävää lisäarvoa EU-yhteistyöstä muun muassa vapaakaupan, sisämarkkinoiden ja vapaan liikkuvuuden kautta. EU-yhteistyö luo myös lisäarvoa vakauden ja turvallisuuden muodossa.

Oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen kytkeminen rahoitukseen on kannatettavaa

STTK kannattaa oikeusvaltioperiaatteen ja yleisen arvopohjan kytkemistä EU:n rahoitukseen. EU:n legitimiteetin kannalta on tärkeää, että yhteisiä varoja ei anneta oikeusvaltioperiaatetta rikkovien jäsenmaiden hallitusten käyttöön.

STTK kannattaa myös EU:n päätöksentekoprosessien uudistamista ja tehostamista. Laaja yhteisymmärrys on tärkeää, mutta esimerkiksi budjetista sopiessa siirtyminen yksimielisyyspäätöksistä vahvistettuihin määräenemmistöpäätöksiin takaisi sen, että kasvava unioni pystyy kehittymään myös tilanteissa, joissa yksittäiset jäsenmaat jarruttavat kehitystä.

STTK pitää Suomen näkökulmaa lisäpanostuksista Erasmus+ ja Horisontti-ohjelmiin kannatettavina. On myönteistä, että koulutukseen ja tutkimukseen panostetaan EU-tasolla, sillä ne ovat avainasemassa unionin osaamisen kehittämisessä, kilpailukyvyn ja työllisyyden turvaamisessa.

Rakenneuudistuksen tukiväline keskittää päätöksentekoa ja hämärtää vastuita

Komission ehdottama rakenneuudistusten tukiväline on myönteinen siitä näkökulmasta, että uudistuksia tekeviä palkitaan. Toisaalta se on ongelmallinen, koska poliittinen vastuu hämärtyy, kun komissio, eikä kansallinen politiikka ohjaa uudistuksia. Komissiolla on väistämättä heikompi tieto jäsenmaiden

uudistustarpeista. Suositukset johtavat myös luultavasti kasvumallien yksipuolistumiseen sen sijaan, että kannatettaisiin erilaisia malleja ja tuotantorakenteiden monimuotoisuutta. Monipuolisilla tuotantorakenteilla EU:n kasvupotentiaalia voisi vahvistaa ja se myös parantaisi EU:n kriisinsietokykyä.

Työmarkkinoita kehittäessä EU:n tulee tehdä työtä yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa vähimmäislainsäädännön parantamiseksi. STTK ei hyväksy komission puuttumista työmarkkinoihin rakenneuudistuksen tukivälineellä. Komission esityksestä voisi näin tulkita, kun se mainitsee työmarkkinat esimerkkinä, puhuessaan rahojen kohdistamisesta toimiin, joilla on mahdollista vaikuttaa jäsenmaiden sopeutumiskykyyn.

Rahankäytön vastuullisuutta ja rahoituksen läpinäkyvyyttä parannettava

EU:n rahoitus on monimutkainen. Selkeyden ja läpinäkyvyyden korostaminen olisi tärkeää legitimiteettinäkökulmasta. Sen takia on kannatettavaa, että nykyisistä jäsenmaksualennuskäytänteistä luovuttaisiin tulevan viisivuotiskauden aikana.

EU:n oman rahoituksen kasvattaminen on kannatettava

EU:n oman rahoituksen kasvattaminen on STTK:n mielestä kannatettavaa, sillä se vähentäisi jäsenmaiden maksamia suoria jäsenmaksuja. EU-tasolla yhteisöveron laskentapohja tulee yhtenäistää ja yhteisöverotukseen tulee asettaa minimiverokanta. Komission ehdottamat uudet tulolähteet; päästökauppajärjestelmä ja kierrättämättömän muovipakkausjätteen vero ovat selvittämisen arvoisia.

STTK pitää myös tärkeänä, että rahoituskehyksestä sovitaan ennen eurovaaleja 2019.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Antti Palola
puheenjohtaja

Taina Vallander
johtaja, vt.

Lisätietoja: Maria Häggman, kansainvälisten asioiden päällikkö
maria.haggman@sttk.fi